

Din „Medieval and Early Modern Studies for Central and Eastern Europe”, II (2010), amintim articolul lui Bogdan-Petru Maleon, *A Crowning in Constantinople on August 1st, 1203 and Its Significations*, consacrat ceremoniei prin care Isaac al II-lea a revenit pe tron, alături de fiul său Alexios al IV-lea, cu sprijinul cruciaților ajunși la Constantinopol. Este un studiu subsumabil ca intenție istoriei imaginarului politic. Autorul prezintă astfel concepția bizantină privitoare la legitimarea puterii imperiale, consemnând completarea modului de alegere specific roman – prin acceptul senatului, armatei și poporului – cu ritualul confirmării creștine de către patriarh, care a dobândit o pondere tot mai însemnată, în contextul restrângerii dreptului la succesiune potrivit principiului porfirogenezei. Observă totodată diferențele de viziune între bizantini – pentru care politica era o afacere de stat, cu intrigi și regroupări pragmatice – și occidentali – la care apărea și norma socială a fidelității feudale. Din această perspectivă, încoronarea din 1203, prin faptul că s-a realizat cu intervenția factorului extern, a constituit un moment de criză, care a lărgit falia dintre conducători și popor amenințând existența statului ca atare.

Articolul este fără îndoială interesant pentru orice analist al fenomenului politic, atâta timp cât se referă la chestiuni cu semnificație generală precum puterea și legitimitatea, care în diverse accepțiuni se regăsesc în toate epocile și societățile. Totuși, conținutul nu corespunde decât parțial temei din titlu, mai mult de jumătate fiind o istorisire pozitivistă a evenimentelor din Bizanț. Aici contextualizarea se lărgeste până la a deveni obiect al cercetării.

Alexandru Mamina

„Acta Moldaviae Septentrionalis”, VII-VII, 2009, și IX, 2010. Din bogatul și inegalul sumar al periodicului științific editat de Muzeul Județean Botoșani, structurat în grupaje tematice dedicate istoriei și arheologiei locale și regionale, dar și contribuțiilor cu tematică generală referitoare la epocile medie, modernă și contemporană, remarcăm contribuția semnată de Dan Prodan, *Etapele bibliografiei binominale Alexandru Ioan Cuza – Unirea din 1859*, părțile I (p. 157-167) și II (p. 146-187). Sunt interesante criteriile cronologice propuse de autor pentru stabilirea etapelor de studiu al biografiei lui Alexandru Ioan Cuza și a evenimentelor din deceniul 1856-1866. Etapele stabilite de Dan Prodan sunt delimitate fie de evenimente științifice – perioada 1856-1903 (anul apariției monografiei lui A. D. Xenopol) și 1903-1928 (intrarea arhivei Alexandru Ioan Cuza în circuitul științific) –, fie de evenimente politice majore ce au influențat modalitățile de tratare a temei științifice (perioadele 1928-1948, 1948-1990, 1990-2009). Majoritatea lucrărilor selectate de Dan Prodan pentru a fi incluse în „bibliografia binominală” au apărut în timpul perioadei 1948-1989, acestea fiind introduse și ca o rubrică separată în *Bibliografia istorică a României*. Contribuția istoricului

botoșănean este utilă pentru studiul istoriei moderne a României și prin împărțirea lucrărilor după criteriul tematic în categorii și subcategorii.

Bogdan Popa

„Transylvanian Review”, Vol. XIX, Supplement No. 4, 2010. Identity Projects and Processes in the Romanian Space, 19th–20th Centuries, edited by Viorel Achim. Publicația cuprinde douăsprezece articole în patru grupaje tematice (*The Romanian Abolitionism; Identity Movements in the 20th Century Romania; Press and Politics; Challenges of Modernity*). Remarcăm articolul scris de Raluca Tomi, intitulat *The French Influence over Abolitionism in the Romanian Principalities* (p. 9-22), ca pe o salutară încercare de a așeza mișcarea aboliționistă din spațiul românesc în contextul epocii, dar mai ales ca o contribuție la cunoașterea detaliată a istoriei elitelor modernizatoare din secolul al XIX-lea. Articolul Venerei Achim (*The Policy of Settling Gypsy Blacksmiths in Wallachian Villages, 1831-1848*, p. 37-49) aduce în discuție contribuția unei categorii de meșteșugari cu un rol important în economia bazată pe agricultură, deși, după cum arată autoarea, nu neapărat calitatea ci prețul era mai important pentru populația rurală românească. Concluzia autoarei este că procesul de sedentarizare a fierarilor țigani în satele din Țara Românească a reprezentat un semn de coerență politico-economică din partea statului, preocupat ca fiecare așezare să beneficieze de prezența unui astfel de meșteșugar.

Bogdan Popa